

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

СЪВЕТ

Брюксел, 28 април 2021 г.
(OR. en)

2018/0208 (COD)
LEX 2081

PE-CONS 24/21

JAI 405
INF 99
CADREFIN 183
FREMP 97
COPEN 182
DROIPEN 75
JUSTCIV 68
CODEC 551

РЕГЛАМЕНТ

НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА
ЗА СЪЗДАВАНЕ НА ПРОГРАМА „ПРАВОСЪДИЕ“
И ЗА ОТМЯНА НА РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1382/2013

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2021/...
НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 28 април 2021 година

**за създаване на програма „Правосъдие“
и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1382/2013**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 81, параграфи 1 и 2 и член 82, параграф 1 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет¹,

след консултация с Комитета на регионите,

в съответствие с обикновената законодателна процедура²,

¹ ОВ С 62, 15.2.2019 г., стр. 178.

² Позиция на Европейския парламент от 17 април 2019 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и позиция на Съвета на първо четене от 19 април 2021 г. (все още непубликувана в Официален вестник). Позиция на Европейския парламент от ... (все още непубликувана в Официален вестник).

като имат предвид, че:

- (1) В съответствие с член 2 от Договора за Европейския съюз (ДЕС) Съюзът се основава на ценностите на зачитане на човешкото достойнство, на свободата, демокрацията, равенството, правовата държава, както и на зачитането на правата на човека, включително правата на лицата, които принадлежат към малцинства. Тези ценности са общи за държавите членки в общество, чиито характеристики са плурализмът, недискриминацията, толерантността, справедливостта, солидарността и равенството между жените и мъжете. В член 3 от ДЕС допълнително се посочва, че Съюзът има за цел да насърчава мира, ценностите си и благоденствието на своите народи, както и да зачита богатството на своето културно и езиково многообразие и да следи за опазването и развитието на европейското културно наследство. Тези ценности са допълнително потвърдени и отразени в правата, свободите и принципите, залегнали в Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“).

- (2) От решаващо значение е тези права и ценности да продължат да бъдат активно развивани, защитавани, утвърждавани, прилагани и споделяни между гражданите и народите и да останат в центъра на проекта на Съюза, като се има предвид, че влошаването на защитата на тези права и ценности в която и да е държава членка може да има отрицателно въздействие за Съюза като цяло. Поради това в общия бюджет на Съюза следва да се предвиди създаването на нов фонд „Правосъдие, права и ценности“, обхващащ програма „Граждани, равенство, права и ценности“, създадена с Регламент (ЕС) 2021/... на Европейския парламент и на Съвета¹⁺ и програма „Правосъдие“. В момент, когато европейските общества се сблъскват с екстремизъм, радикализъм и разделение и пространството за независимото гражданско общество се свива, е по-важно от всякога да се насърчават, укрепват и защитават правосъдието, правата и ценностите на Съюза за зачитане на човешкото достойнство, на свободата, демокрацията, равенството, правовата държава и на зачитането на правата на човека. Това ще има дълбоки и преки последици за политическия, социалния, културния и икономическия живот в Съюза. Като част от новия фонд „Правосъдие, права и ценности“ програма „Правосъдие“ (наричана по-нататък „Програмата“), в съответствие с програмата „Правосъдие“ за периода 2014 – 2020 г., създадена с Регламент (ЕС) № 1382/2013 на Европейския парламент и на Съвета², ще продължи да подкрепя по-нататъшното развитие на пространството на правосъдие на Съюза, основано на принципите на правовата държава, независимостта и безпристрастността на съдебната власт, взаимното признаване и взаимното доверие, достъпа до правосъдие и трансграничното сътрудничество. Програмата „Граждани, равенство, права и ценности“ ще обедини програмата „Права, равенство и гражданство“ за периода 2014 – 2020 г., създадена с Регламент (ЕС) № 1381/2013 на Европейския парламент и на Съвета³, и програмата „Европа за гражданите“, създадена с Регламент (ЕС) № 390/2014 на Съвета⁴.

¹ Регламент (ЕС) 2021/... на Европейския парламент и на Съвета за създаване на програма „Граждани, равенство, права и ценности“ и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1381/2013 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (ЕС) № 390/2014 на Съвета (ОВ L...).

⁺ ОВ: попълнете в основната част на текста номера и в съответната бележка под линия номера, датата и данните за публикацията в ОВ на регламента, съдържащ се в док. ST 6833/2020 [2018/0207 (COD)].

² Регламент (ЕС) № 1382/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за създаване на програма „Правосъдие“ за периода 2014—2020 година (ОВ L 354, 28.12.2013 г., стр. 73).

³ Регламент (ЕС) № 1381/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за създаване на програма „Права, равенство и гражданство“ за периода 2014—2020 г. (ОВ L 354, 28.12.2013, стр. 62).

⁴ Регламент (ЕС) № 390/2014 на Съвета от 14 април 2014 г. за създаване на програма „Европа за гражданите“ за периода 2014—2020 г. (ОВ L 115, 17.4.2014 г., стр. 3).

- (3) Програмата следва да бъде създадена за срок от седем години, за да се съгласува нейната продължителност с тази на многогодишната финансова рамка, определена с Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 на Съвета¹.
- (4) Фондът „Правосъдие, права и ценности“ и неговите две основни програми за финансиране ще бъдат насочени към лицата и субектите, които допринасят за превръщането в реалност на нашите общи ценности и богато многообразие, както и на правата и равенството, и за тяхната ярка проява. Крайната цел е да се утвърждава и поддържа основано на права, равноправно, отворено, плуралистично, приобщаващо и демократично общество. Това предполага наличието на активно и силно гражданско общество като основен участник, което насърчава демократичното, гражданското и социалното участие на хората и създава условия за развитие на богатото многообразие на европейското общество въз основа на нашите общи ценности, история и памет. В член 11 от ДЕС се съдържа изискване институциите на Съюза да поддържат открит, прозрачен и редовен диалог с гражданското общество и чрез подходящи средства да предоставят на гражданите и представителните организации възможността да изразяват и обменят публично мнения във всички области на дейност на Съюза.

¹ Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 на Съвета от 17 декември 2020 г. за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2021—2027 (ОВ L 433I, 22.12.2020 г., стр. 11).

- (5) В Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) се предвижда създаването на пространство на свобода, сигурност и правосъдие, в което се зачитат основните права и различните правни системи и традиции на държавите членки. Зачитането и насърчаването на принципите на правовата държава, основните права и демокрацията в рамките на Съюза са предпоставки за спазването на всички права и задължения, закрепени в Договорите, както и за изграждането на доверие в Съюза сред хората. Начинът, по който принципите на правовата държава се прилагат в държавите членки, е от жизнено значение за гарантирането на взаимно доверие между държавите членки и между техните правни системи. За тази цел Съюзът следва да приема мерки за развитие на съдебното сътрудничество по гражданскоправни и наказателноправни въпроси. При по-нататъшното развитие на европейското пространство на правосъдие следва на всички равнища да се гарантира и насърчава зачитането на основните права и на общите принципи и ценности, като недискриминацията и еднаквото третиране на основанията по член 21 от Хартата, в допълнение към солидарността, ефективния достъп до правосъдие за всички, правовата държава, демокрацията и добре функциониращата независима съдебна система.

- (6) Финансирането следва да продължи да бъде сред важните инструменти за успешното осъществяване на амбициозните цели, заложи в Договорите. Наред с другите мерки създаването на гъвкава и ефективна програма „Правосъдие“ е от решаващо значение за улесняването на планирането и осъществяването на тези цели. Програмата следва да се изпълнява по достъпен за ползвателите начин, например чрез удобна за ползвателите процедура за кандидатстване и докладване, и следва да се стреми към балансирано географско покритие. Особено внимание следва да се обърне на достъпността на програмата за всички видове бенефициери. В рамките на финансовия пакет за Програмата следва да се запази известна гъвкавост при разпределянето на средствата между специфичните цели. Маржът на гъвкавост следва да бъде разпределен приоритетно за действия в подкрепа на утвърждаването на принципите на правовата държава.

- (7) За да се гарантира постепенното създаване на пространство на свобода, сигурност и правосъдие за всички, Съюзът следва да приеме мерки във връзка със съдебното сътрудничество по гражданскоправни и наказателноправни въпроси въз основа на принципа на взаимно признаване на присъдите и съдебните решения, който от Европейския съвет в Тампере на 15 и 16 октомври 1999 г. е крайъгълен камък на съдебното сътрудничество в рамките на Съюза. Взаимното признаване изисква висока степен на взаимно доверие между държавите членки. Вече бяха приети мерки за сближаване на законодателствата на държавите членки в няколко области, за да се улесни взаимното признаване и да се насърчи взаимното доверие. Добре функциониращото пространство на правосъдие, в което са отстранени пречките пред трансграничните съдебни производства и достъпа до правосъдие в трансгранични ситуации, е от ключово значение и за осигуряването на икономически растеж и по-нататъшна интеграция. Същевременно за процъфтяването на вътрешния пазар и за отстояването на общите ценности на Съюза са необходими добре функциониращо европейско пространство на правосъдие, което включва ефективни, независими и висококачествени национални правни системи, както и по-голяма степен на взаимно доверие.
- (8) Достъпът до правосъдие следва да включва по-специално достъп до съдилищата, до алтернативни способи за уреждане на спорове, както и до публични длъжностни лица, които са длъжни по закон да предоставят на страните независими и безпристрастни правни съвети.

- (9) Пълното зачитане на принципите на правовата държава и тяхното насърчаване са от съществено значение за постигането на висока степен на взаимно доверие в областта на правосъдието и вътрешните работи, и по-специално за ефективното съдебно сътрудничество по гражданскоправни и наказателноправни въпроси, което се основава на взаимно признаване. Принципите на правовата държава са една от общите ценности, закрепени в член 2 от ДЕС, а принципът на ефективна съдебна защита, предвиден в член 19, параграф 1 от ДЕС и член 47 от Хартата, е конкретен израз на принципите на правовата държава. Утвърждаването на принципите на правовата държава чрез подпомагане на усилията за подобряване на независимостта, прозрачността, отчетността, качеството и ефективността на националните съдебни системи засилва взаимното доверие, което е абсолютно необходимо за съдебното сътрудничество по гражданскоправни и наказателноправни въпроси.
- Независимостта и безпристрастността на съдебната власт са част от същността на правото на справедлив съдебен процес и са от ключово значение за защитата на европейските ценности. Освен това наличието на ефективни съдебни системи с разумни срокове за производствата осигурява правна сигурност за всички засегнати страни.

- (10) Съгласно член 81, параграф 2, буква з) и член 82, параграф 1, буква в) от ДФЕС Съюзът подкрепя обучението на магистрати и съдебни служители като средство за развитие на съдебното сътрудничество по гражданскоправни и наказателноправни въпроси, основано на принципа на взаимно признаване на присъдите и съдебните решения. Осигуряването на обучение за лицата, работещи в сферата на правосъдието е важен инструмент за постигането на общо разбиране за това как най-добре да се прилагат и отстояват принципите на правовата държава и основните права. То допринася за изграждането на европейското пространство на правосъдие, като създава обща съдебна култура сред лицата, работещи в сферата на правосъдието в държавите членки. От съществено значение е да се гарантират недискриминационното, правилно, съгласувано и последователно прилагане на правото в Съюза и взаимното доверие и разбиране между лицата, работещи в сферата на правосъдието при трансгранични производства. Дейностите по обучение, ползващи се с подкрепа по Програмата, следва да се основават на надеждна оценка на нуждите от обучение, да включват използването на модерна методология на обучение и трансгранични мероприятия, включващи лица, работещи в сферата на правосъдието, от различни държави членки, да съдържат елементи за активно учене и за изграждане на мрежи от контакти, както и да бъдат устойчиви. Тези дейности следва да включват обучение по правна терминология, по гражданско и наказателно право и по основните права, както и по взаимното признаване и процесуалните гаранции. Тези дейности следва също така да включват курсове за обучение на съдии, адвокати и прокурори във връзка с предизвикателствата и пречките пред хората, които често са подложени на дискриминация или са в уязвимо положение, като например жени, деца, малцинства, ЛГБТИК лица, лица с увреждания, както и пострадали от насилие, основано на пола, от домашно насилие или от насилие в рамките на интимна връзка и други форми на междуличностно насилие. Тези курсове за обучение следва да се организират с непосредственото участие на организации, които представляват или подпомагат такива лица, а когато е възможно – и с участието на такива лица. Като се има предвид факта, че жените са по-слабо представени на висши длъжности в съдебната система, жените, които работят като съдии или прокурори или упражняват други юридически професии, следва да се насърчават да участват в дейностите по обучение.

- (11) За целите на настоящия регламент понятието „магистрати и съдебни служители“ следва да се тълкува широко, така че да обхваща съдии, прокурори, служители в съда и в прокуратурата, както и всички други лица, работещи в сферата на правосъдието, които са свързани със съдебната система или участват по друг начин в процеса на правораздаване, независимо от определението в националното право, правния статус или вътрешната организация, като адвокати, нотариуси, съдебни изпълнители, служители в системата за изпълнение на наказанията, синдици, медиатори, съдебни устни и писмени преводачи, съдебни експерти, служители в местата за изтърпяване на наказанията и пробационни служители.
- (12) Съдебното обучение може да включва различни участници, като например правните, съдебните и административните органи на държавите членки, академични институции, национални органи, отговарящи за съдебното обучение, организации или мрежи, занимаващи се с обучение на европейско равнище, както и мрежи от съдебни координатори за правото на Съюза. Органите и субектите, които са си поставили цели от общоевропейски интерес в областта на съдебното обучение на магистрати и съдебни служители, като Европейската мрежа за съдебно обучение (EJTN), Академията по европейско право (ERA), Европейската мрежа на висшите съдебни съвети (ENCJ), Асоциацията на държавните съвети и върховните административни юрисдикции на Европейския съюз (ACA-Europe), Мрежата на председателите на върховните съдилища в Европейския съюз (EUSJC) и Европейският институт за публична администрация (EIPA), продължават да играят роля за насърчаване на програми за обучение с действително европейско измерение за магистратите и съдебните служители и тези органи или субекти следователно биха могли да получат подходяща финансова подкрепа в съответствие с процедурите и критериите, посочени в работните програми, приети от Комисията съгласно настоящия регламент.

- (13) Програмата следва да осигури подкрепа за годишната работна програма на EJTN, която е важен участник по отношение на съдебното обучение. EJTN е в изключително положение, доколкото тя е единствената мрежа на равнището на Съюза, която обединява органите за съдебно обучение на държавите членки. Тя е в уникалната позиция да може да организира обмен както за новопостъпили, така и за опитни съдии и прокурори между всички държави членки и да координира работата на националните органи за съдебно обучение по отношение на организацията на дейностите за обучение по теми, свързани с правото на Съюза, и насърчаването на добрите практики на обучение. EJTN също така предоставя обучение с отлично качество на равнището на Съюза по разходноефективен начин. Освен това органите за съдебно обучение на държавите кандидатки участват в EJTN като наблюдатели. Годишният доклад на EJTN следва да включва информация за предоставяното обучение, разбита , наред с другото, по категории персонал.

(14) Мерките по Програмата следва да подкрепят засиленото взаимно признаване на съдебните решения и присъдите по граждански и наказателни дела, взаимното доверие между държавите членки и необходимото сближаване на законодателството с цел улесняване на сътрудничеството между съответните органи, включително чрез електронни средства. Освен това Програмата следва да подкрепя съдебната защита на индивидуалните права по граждански и търговски дела. Тя следва също така да насърчава по-голямо сближаване в областта на гражданското право, което ще спомогне да се премахнат пречките пред задоволителното и ефективно провеждане на съдебните и извънсъдебните производства, което е от полза за всички страни по гражданскоправни спорове. И накрая, за да се подкрепи ефективното изпълнение и прилагането на практика на правото на Съюза в областта на съдебното сътрудничество по гражданскоправни въпроси, Програмата следва да оказва подкрепа за функционирането на Европейската съдебна мрежа по граждански и търговски дела, създадена с Решение 2001/470/ЕО на Съвета¹. По отношение на наказателните дела Програмата следва да подкрепя насърчаването и прилагането на правила и процедури за гарантиране на признаването на присъди и съдебни решения в целия Съюз. Тя следва да улеснява сътрудничеството и да допринесе за премахването на пречките пред ефективното сътрудничество и взаимното доверие. Освен това Програмата следва да допринесе за подобряване на достъпа до правосъдие, като насърчава и подкрепя правата на пострадалите от престъпления, както и процесуалните права на заподозрените лица и на обвиняемите в наказателно производство.

¹ Решение 2001/470/ЕО на Съвета от 28 май 2001 г. за създаване на Европейска съдебна мрежа по граждански и търговски дела (ОВ L 174, 27.6.2001 г., стр. 25).

- (15) Съгласно член 3 от ДЕС, член 24 от Хартата и Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на детето, чрез Програмата следва да се осигури подкрепа за защитата на правата на детето, а насърчаването на правата на детето следва да се интегрира в изпълнението на всички действия по нея. За тази цел следва да се обърне особено внимание на действията, насочени към защитата на правата на детето в контекста на гражданското и наказателното правосъдие, включително защитата на деца, придружаващи родители при задържане, деца на лишени от свобода родители и деца, които са заподозрени или обвиняеми в наказателно производство.
- (16) Програма „Правосъдие“ за периода 2014—2020 г. даде възможност за провеждането на дейности за обучение относно правото на Съюза, по-специално във връзка с обхвата и прилагането на Хартата, насочени към магистрати и съдебни служители. В заключенията си от 12 октомври 2017 г. относно прилагането на Хартата през 2016 г. Съветът припомни колко е важно да се повишава осведомеността във връзка с прилагането на Хартата, включително сред лицата, които разработват политиките, практикуващите юристи и самите носители на правата, на национално равнище и на равнището на Съюза. Следователно, за да има последователно интегриране на въпросите за основните права, е необходимо да се разшири обхватът на финансовата подкрепа, така че да бъдат включени дейности за повишаване на осведомеността и на други публични органи освен съдебните органи и практикуващите юристи.

(17) Съгласно член 67 от ДФЕС Съюзът трябва да представлява пространство на свобода, сигурност и правосъдие, в което се зачитат основните права. В това отношение недискриминационният достъп до правосъдие за всички е от съществено значение. За да се улесни ефективният достъп до правосъдие и с цел насърчаване на взаимното доверие, което е абсолютно необходимо за удовлетворителното функциониране на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, е необходимо обхватът на финансовата подкрепа да се разшири, така че да включва дейности на национално, регионално и местно равнище на органи, различни от съдебните органи, на практикуващи юристи и на организации на гражданското общество, които дейности допринасят за постигането на тези цели. Подкрепа следва да се предоставя по-специално за дейности, които улесняват ефективния и равен достъп до правосъдие на лица, които често се сблъскват с дискриминация или са в уязвимо положение. Важно е да се подкрепят дейностите по застъпничество на организациите на гражданското общество, като например изграждане на мрежи, водене на дела, провеждане на кампании, комуникационни дейности и други дейности по следене за зачитането на правата. В този контекст важна роля играят и лицата, работещи в сферата на правосъдието, свързани със съдебната система, и лицата, работещи за организациите на гражданското общество.

(18) В съответствие с членове 8 и 10 от ДФЕС Програмата следва във всичките си дейности да подкрепя интегрирането на въпросите на равенството между половете и недискриминацията. Нещо повече, Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на хората с увреждания потвърждава правото на пълна правоспособност и дееспособност и на достъп до правосъдие за хората с увреждания. Чрез междинна и окончателна оценка на Програмата следва да бъдат оценени въздействието на свързаните с пола аспекти, за да се определи в каква степен Програмата допринася за равенството между половете, както и да се оцени дали тя няма нежелано отрицателно въздействие върху равенството между половете, в съответствие с точка 16 от Междуинституционалното споразумение от 16 декември 2020 г. между Европейския парламент, Съвета на Европейския съюз и Европейската комисия относно бюджетната дисциплина, сътрудничеството по бюджетни въпроси и доброто финансово управление и относно новите собствени ресурси, включително пътна карта за въвеждането на нови собствени ресурси¹ (наричано по-нататък „Междуинституционалното споразумение от 16 декември 2020 г.“). В този контекст, и като се вземат предвид различното естество и мащаб на дейностите по специфичните цели на Програмата, ще бъде важно отделните данни, събирани от организаторите на проекти, да бъдат разбити по полов признак, когато това е възможно. Важно е също така на кандидатите да се предоставя информация относно начините за отчитане на равенството между половете, включително информация относно използването на инструменти за интегриране на принципа на равенство между половете, като например бюджетиране, съобразено с равенството между половете, и оценки на въздействието върху равенството между половете, когато е необходимо. При консултирането с експерти и заинтересовани страни следва да се взема под внимание балансът между половете.

¹ OB L 433 I, 22.12.2020 г., стр. 28.

- (19) Във всички дейности по Програмата също така следва, когато е приложимо, да се подкрепят и защитават правата на пострадалите както при граждански, така и при наказателни дела. За тази цел следва да се обърне специално внимание на подобреното прилагане на различните инструменти на Съюза за защита на пострадалите и на по-добрата координация между тези инструменти, както и на действията, насочени към обмен на най-добри практики между съдилищата и практикуващите юристи, работещи по случаи на насилие. Освен това Програмата следва да оказва подкрепа и за повишаването на знанията и използването на инструменти за колективна защита на права.
- (20) Действията, обхванати от Програмата, следва да допринасят за създаването на европейско пространство на правосъдие чрез насърчаване на независимостта и ефективността на правната система, засилване на трансграничното сътрудничество и изграждането на мрежи, укрепване на взаимното доверие между съдебните системи на държавите членки и постигане на правилно, съгласувано и последователно прилагане на правото на Съюза. Дейностите по финансиране следва да допринасят и за общото разбиране на ценностите на Съюза и на принципите на правовата държава, за по-доброто познаване на правото и политиките на Съюза, за споделянето на ноу-хау и най-добри практики при използването на инструменти за съдебно сътрудничество от всички заинтересовани страни, както и за разпространението и насърчаването на оперативно съвместими цифрови решения, които са в основата на гладкото и ефективното трансгранично сътрудничество, и следва да осигуряват надеждна аналитична основа за подпомагане на развитието, прилагането и правилното разбиране и изпълнение на правото и политиките на Съюза. Намесата на Съюза дава възможност тези действия да се провеждат последователно в целия Съюз и води до икономии от мащаба. Освен това Съюзът е в по-добра позиция от държавите членки да намира решения на трансгранични ситуации и да осигурява европейска платформа за взаимно обучение и обмен на най-добри практики.

- (21) Програмата следва също така да допринася за задълбочаване на сътрудничеството между държавите членки, когато правото на Съюза има външно измерение, като се отчитат последиците във външен план с цел да се подобри достъпът до правосъдие и да се улесни преодоляването на съдебните и процедурните предизвикателства.
- (22) Комисията следва да гарантира цялостна съгласуваност, взаимно допълване и полезни взаимодействия с работата на органите, службите и агенциите на Съюза, и по-специално Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на наказателното правосъдие (Евроюст), Агенцията на Европейския съюз за основните права (FRA), Агенцията на Европейския съюз за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в пространството на свобода, сигурност и правосъдие (eu-LISA) и Европейската прокуратура, и следва да взема предвид дейността на други национални и международни участници в областите, обхванати от Програмата.

- (23) За да се гарантира ефикасното разпределение на средствата от общия бюджет на Съюза, е необходимо да се осигури, че всички извършвани действия по Програмата имат добавена стойност от Съюза, допълват дейностите на държавите членки и са последователни спрямо други действия на Съюза. Следва да се търсят последователност, допълване и полезни взаимодействия с програмите за финансиране, по които се оказва подкрепа за области на политиката, които са тясно свързани помежду си, по-специално с програма „Граждани, равенство, права и ценности“, както и с програма „Единен пазар“, създадена с Регламент (ЕС) ... на Европейския парламент и на Съвета¹⁺, програмите в областта на управлението на границите и сигурността, и по-специално фонд „Убежище, миграция и интеграция“ и фонд „Вътрешна сигурност“, програмите в областта на стратегическата инфраструктура, и по-специално програма „Цифрова Европа“, създадена с Регламент (ЕС) ... на Европейския парламент и на Съвета²⁺⁺, „Еразъм+“, създадена с Регламент (ЕС) ... на Европейския парламент и на Съвета³⁺⁺⁺, „Хоризонт Европа“, създадена с Регламент (ЕС) ... на Европейския парламент и на Съвета⁴⁺⁺⁺⁺, Инструмента за предприсъединителна помощ и програма LIFE, създадена с Регламент (ЕС) ... на Европейския парламент и на Съвета⁵⁺⁺⁺⁺.

¹ Регламент (ЕС) ... на Европейския парламент и на Съвета от ... за създаване на програма за вътрешния пазар, конкурентоспособността на предприятията, включително малките и средните предприятия, областта на растенията, животните, храните и фуражите, и европейската статистика (Програма „Единен пазар“), и за отмяна на регламенти (ЕС) № 99/2013, (ЕС) № 1287/2013, (ЕС) № 254/2014 и (ЕС) № 652/2014 (ОВ L ...).

⁺ ОВ: попълнете в основната част на текста номера и в съответната бележка под линия номера, датата и данните в ОВ на док. ST 14281/20 [2018/0231 (COD)].

² Регламент (ЕС) ... на Европейския парламент и на Съвета от ... за създаване на програмата „Цифрова Европа“ и за отмяна на Решение (ЕС) 2015/2240 (ОВ L ...).

⁺⁺ ОВ: попълнете в основната част на текста номера и в съответната бележка под линия номера, датата и данните за публикацията в ОВ на регламента, съдържащ се в док. ST 6789/20 [2018/0227 (COD)].

³ Регламент (ЕС) ... на Европейския парламент и на Съвета от ... за създаване на „Еразъм+“ – програма на Съюза в областта на образованието и обучението, младежта и спорта и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1288/2013 (ОВ L ...).

⁺⁺⁺ ОВ: попълнете в основната част на текста номера и в съответната бележка под линия номера, датата и данните за публикацията в ОВ на регламента, съдържащ се в док. ST14148/20 [2018/0191 (COD)].

⁴ Регламент (ЕС) ... на Европейския парламент и на Съвета от ... за създаване на Рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“, за определяне на нейните правила за участие и разпространение на резултатите и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1290/2013 и (ЕС) № 1291/2013 (ОВ L ...).

⁺⁺⁺⁺ ОВ: попълнете в основната част на текста номера и в съответната бележка под линия номера, датата и данните за публикацията в ОВ на регламента, съдържащ се в док. ST 7064/20 [2018/0224 (COD)].

⁵ Регламент (ЕС) ... на Европейския парламент и на Съвета от ... за създаване на Програма за околната среда и действията по климата (LIFE) и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1293/2013 (ОВ L ...).

⁺⁺⁺⁺ ОВ: попълнете в основната част на текста номера и в съответната бележка под линия номера, датата и данните за публикацията в ОВ на регламента, съдържащ се в док. ST 6077/20 [2018/0209 (COD)].

- (24) С настоящия регламент се определя финансов пакет за цялата продължителност на Програмата, който да представлява основната референтна сума по смисъла на точка 18 от Междунституционалното споразумение от 16 декември 2020 г. за Европейския парламент и за Съвета в рамките на годишната бюджетна процедура.
- (25) В съответствие с член 193, параграф 2 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета¹ (наричан по-нататък „Финансовият регламент“) безвъзмездни средства могат да бъдат предоставяни за действие, което вече е започнало, ако заявителят може да обоснове необходимостта от започване на действието преди подписването на споразумението за предоставяне на безвъзмездни средства. Разходите, направени преди датата на подаване на заявлението за безвъзмездни средства, обаче не са допустими, освен в надлежно обосновани изключителни случаи. За да се избегне прекъсване в подкрепата от Съюза, което би могло да накърни интересите на Съюза, следва да бъде възможно за ограничен период от време в началото на многогодишната финансова рамка за периода 2021—2027 г. разходите, направени във връзка с действия, за които се предоставя подкрепа по настоящия регламент и които вече са започнали, да се считат за допустими от 1 януари 2021 г., дори ако са били направени преди подаването на заявлението за безвъзмездни средства.

¹ Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 (ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1).

- (26) Финансовият регламент се прилага за Програмата. Във Финансовия регламент са предвидени правилата относно изпълнението на бюджета на Съюза, включително правилата относно безвъзмездните средства, наградите, поръчките, непрякото управление, финансовите инструменти, бюджетните гаранции, финансовата помощ и възстановяването на разходите на външните експерти.
- (27) Видовете финансиране и методите за изпълнение съгласно настоящия регламент следва да се избират въз основа на способността им за осъществяване на специфичните цели на действията и за постигане на резултати, като се вземат предвид по-специално разходите за проверки, административната тежест, капацитетът на имащите отношение заинтересовани страни и на попадащите в целевата група бенефициери и очакваният риск от нарушения. Това следва да включва разглеждане на възможността за използване на еднократни суми, единни ставки и единични разходи, както и финансиране, което не е свързано с разходи, както е посочено в член 125, параграф 1 от Финансовия регламент.

(28) В съответствие с Финансовия регламент, Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета¹ и регламенти (ЕО, Евратом) № 2988/95², (Евратом, ЕО) № 2185/96³ и (ЕС) 2017/1939⁴ на Съвета финансовите интереси на Съюза трябва да се защитават посредством пропорционални мерки, включително посредством мерки, свързани с предотвратяване, разкриване, коригиране и разследване на нередности, включително измами, със събиране на изгубени, недължимо платени или неправилно използвани средства и, когато е целесъобразно, налагане на административни санкции. По-специално, в съответствие с регламенти (Евратом, ЕО) № 2185/96 и (ЕС, Евратом) № 883/2013 Европейската служба за борба с измамите (OLAF) има правомощието да извършва административни разследвания, включително проверки и инспекции на място, с цел установяване наличието на измама, корупция или друга незаконна дейност, засягаща финансовите интереси на Съюза. В съответствие с Регламент (ЕС) 2017/1939 на Европейската прокуратура са предоставени правомощия да извършва разследване и наказателно преследване за престъпления срещу финансовите интереси на Съюза, както е предвидено в Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета⁵. В съответствие с Финансовия регламент всички лица или субекти, получаващи средства на Съюза, трябва да оказват пълно съдействие за защита на финансовите интереси на Съюза, да предоставят правата и достъпа, необходими на Комисията, на OLAF, на Сметната палата и, по отношение на държавите членки, участващи в засилено сътрудничество съгласно Регламент (ЕС) 2017/1939, на Европейската прокуратура, и да гарантират, че всички трети лица, участващи в изпълнението на средства на Съюза, предоставят равностойни права.

¹ Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 септември 2013 г. относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (Евратом) № 1074/1999 на Съвета (ОВ L 248, 18.9.2013 г., стр. 1).

² Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета от 18 декември 1995 г. относно защитата на финансовите интереси на Европейските общности (ОВ L 312, 23.12.1995 г., стр. 1).

³ Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета от 11 ноември 1996 г. относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности (ОВ L 292, 15.11.1996 г., стр. 2).

⁴ Регламент (ЕС) 2017/1939 на Съвета от 12 октомври 2017 г. за установяване на засилено сътрудничество за създаване на Европейска прокуратура (ОВ L 283, 31.10.2017 г., стр. 1).

⁵ Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2017 г. относно борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на Съюза, по наказателноправен ред (ОВ L 198, 28.7.2017 г., стр. 29).

- (29) Трети държави, които са членки на Европейското икономическо пространство (ЕИП), могат да участват в програми на Съюза в рамките на сътрудничеството, установено съгласно Споразумението за Европейското икономическо пространство¹, което предвижда, че програмите се изпълняват въз основа на решение, прието съгласно посоченото споразумение. Трети държави могат да участват и въз основа на други правни инструменти. В настоящия регламент следва да бъде въведена специална разпоредба, съдържаща изискването третите държави да предоставят правата и достъпа, необходими на отговорния разпоредител с бюджетни кредити, на OLAF и на Сметната палата, за да упражняват в пълна степен съответните си правомощия.
- (30) Към настоящия регламент се прилагат хоризонталните финансови правила, приети от Европейския парламент и Съвета на основание член 322 от ДФЕС. Посочените правила са установени във Финансовия регламент и уреждат по-специално процедурата за съставяне и изпълнение на бюджета чрез безвъзмездни средства, поръчки, награди и непряко изпълнение и предвиждат проверки по отношение на отговорността на финансовите участници. Правилата, приети на основание член 322 от ДФЕС включват и общ режим на обвързаност с условия с цел защита на бюджета на Съюза.
- (31) Съгласно Решение 2013/755/ЕС² на Съвета лицата и съответните публични и/или частни органи и институции в отвъдморски страни и територии, отговарят на критериите за допустимост за финансиране при спазване на правилата и целите на Програмата и на евентуалните правила, приложими по отношение на държавата членка, с която е свързана съответната отвъдморска страна или територия.

¹ ОВ L 1, 3.1.1994 г., стр. 3.

² Решение 2013/755/ЕС на Съвета от 25 ноември 2013 г. за асоцииране на отвъдморските страни и територии към Европейския съюз („Решение за отвъдморско асоцииране“) (ОВ L 344, 19.12.2013 г., стр. 1).

- (32) Като отразява значението на борбата с изменението на климата съгласно ангажиментите на Съюза за изпълнение на Парижкото споразумение, прието съгласно Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата, и целите на Организацията на обединените нации за устойчиво развитие, Програмата има за цел да допринесе за интегриране на действията в областта на климата и за постигане на общата цел 30% от бюджетните разходи на Съюза да се насочат към цели във връзка с климата и на амбицията 7,5% от бюджета на Съюза за 2024 г. и 10% от бюджета за 2026 г. и 2027 г. да бъдат заделени за разходи в областта на биологичното разнообразие, като същевременно се вземат предвид съществуващите припокривания между целите в областта на климата и биологичното разнообразие. Програмата трябва да подкрепя дейности, с които се зачитат стандартите и приоритетите на Съюза в областта на климата и околната среда и се прилага установения в Европейския зелен пакт принцип за ненанасяне на вреда. Необходимите действия трябва да бъдат определени по време на подготовката и изпълнението на Програмата и да бъдат преразгледани при съответните процеси по извършване на оценка и преглед.
- (33) Съгласно точки 22 и 23 от Междуинституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество¹ Програмата следва да се подложи на оценка въз основа на информация, събрана в съответствие със специалните изисквания за мониторинг, като същевременно се избягват административната тежест, по-специално за държавите членки, и свръхрегулирането. Когато е целесъобразно, тези изисквания следва да включват измерими показатели, които да служат като основа за оценяване на действието на Програмата по места. Комисията следва да докладва ежегодно на Европейския парламент и на Съвета относно изпълнението на Програмата, в рамките на съществуващите механизми за докладване, по-специално Информационното табло на ЕС в областта на правосъдието.

¹ ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1.

- (34) С цел да се гарантира ефикасната оценка на напредъка на Програмата към постигане на нейните цели, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от ДФЕС във връзка с показателите, посочени в членове 13 и 15 и приложение II. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище, и тези консултации да бъдат проведени в съответствие с принципите, заложи в Междуинституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество. По-специално, с цел осигуряване на равно участие при подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът получават всички документи едновременно с експертите от държавите членки, като техните експерти получават систематично достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, занимаващи се с подготовката на делегираните актове.
- (35) За да се гарантират еднакви условия за изпълнение на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета¹.

¹ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

- (36) Доколкото целите на настоящия регламент, а именно да допринесе за по-нататъшното развитие на европейското пространство на правосъдие, основано на принципите на правовата държава, взаимното признаване и взаимното доверие, по-специално чрез насърчаване на съдебното сътрудничество по гражданскоправни и наказателноправни въпроси, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, а поради обхвата и последиците от действието могат да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от ДЕС. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигане на тези цели.
- (37) Поради това Регламент (ЕС) № 1382/2013 следва да бъде отменен.
- (38) С цел да се осигури приемственост при предоставянето на подкрепа в имашата отношение област на политиката и да се даде възможност изпълнението да започне от началото на многогодишната финансова рамка за периода 2021—2027 г., настоящият регламент следва да влезе в сила по спешност и да се прилага с обратно действие от 1 януари 2021 г.

- (39) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към ДЕС и към ДФЕС, Дания не участва в приемането на настоящия регламент и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане.
- (40) В съответствие с членове 1 и 2 и с член 4а, параграф 1 от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода сигурност и правосъдие, приложен към ДЕС и към ДФЕС, и без да се засяга член 4 от посочения протокол, Ирландия не участва в приемането на настоящия регламент и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Глава I

Общи разпоредби

Член 1

Предмет

С настоящия регламент се създава програма „Правосъдие“ (наричана по-нататък „Програмата“) за срока на многогодишната финансова рамка за периода 2021—2027 г., определена в Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093.

С него се определят целите на Програмата, бюджетът за периода 2021 — 2027 г., формите на финансиране от Съюза и правилата за предоставяне на финансиране.

Член 2

Определение

За целите на настоящия регламент „магистрати и съдебни служители“ означава съдии, прокурори и членове на персонала в съдилищата и в прокуратурите, както и всички други лица, работещи в сферата на правосъдието, свързани със съдебната система.

Член 3
Цели на програмата

1. Програмата има за обща цел да допринася за по-нататъшното развитие на европейското пространство на правосъдие, основано на принципите на правовата държава, включително независимостта и безпристрастността на съдебната власт, на взаимното признаване **и** взаимното доверие и на съдебното сътрудничество, като по този начин се укрепват и демокрацията, принципите на правовата държава и защитата на основните права.
2. В рамките на общата цел, определена в параграф 1, Програмата има следните специфични цели:
 - а) да улеснява и подкрепя съдебното сътрудничество по гражданскоправни и наказателноправни въпроси, както и да утвърждава принципите на правовата държава и независимостта и безпристрастността на съдебната власт, включително чрез подкрепа за усилията за подобряване на ефективността на националните съдебни системи, и на ефективното изпълнение на решенията;
 - б) да подкрепя и насърчава съдебното обучение с цел да способства за установяването на обща правна и съдебна култура, както и култура, основана на принципите на правовата държава, както и да насърчава съгласуването и ефективно прилагане на правните инструменти на Съюза, които са от значение в контекста на Програмата;

- в) да улеснява ефективния и недискриминационен достъп до правосъдие за всички и ефективната правна защита, включително чрез електронни средства (електронно правосъдие), чрез насърчаване на провеждането на ефективни граждански и наказателни производства и чрез насърчаване и подкрепа на правата на всички пострадали от престъпления, както и процесуалните права на заподозрените лица и на обвиняемите в наказателни производства.

Член 4

Интегриране

При изпълнението на всички действия по Програмата се цели насърчаване на равенството между половете, правата на детето, наред с другото чрез съобразено с потребностите на децата правосъдие, защитата на пострадалите и ефективното прилагане на принципа на равни права и недискриминация на което и да е от основанията, посочени в член 21 от Хартата, в съответствие с член 51 от Хартата и в определените от същия член граници.

Член 5

Бюджет

1. Финансовият пакет за изпълнението на Програмата в периода от 1 януари 2021 до 31 декември 2027 г. е в размер на 305 000 000 EUR по текущи цени.
2. Сумата, определена в параграф 1, може да бъде използвана за техническа и административна помощ за изпълнението на Програмата, например подготвителни, мониторингови, контролни и одитни дейности и дейности за оценка, включително за корпоративни информационни системи.

3. В съответствие с член 193, параграф 2, втора алинея, буква а) от Финансовия регламент, като се има предвид забавеното влизане в сила на настоящия регламент и за да се осигури приемственост, за ограничен период разходите, направени във връзка с действия, подкрепяни съгласно настоящия регламент, могат да се считат за допустими, считано от 1 януари 2021 г., дори ако са направени преди подаването на заявлението за безвъзмездни средства.
4. В рамките на финансовия пакет за Програмата се разпределят суми за всяка специфична цел в съответствие с процентните дялове, определени в приложение I.
5. Ресурсите, разпределени на държавите членки при споделено управление, могат, по искане на съответната държава членка, да бъдат прехвърлени към Програмата при спазване на условията, посочени в член 26 от регламент на Европейския парламент и на Съвета за установяване на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансови правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика (наричан по-нататък „Регламентът за общоприложимите разпоредби за периода 2021—2027 г.“). Комисията изпълнява тези ресурси пряко в съответствие с член 62, параграф 1, първа алинея, буква а) от Финансовия регламент или непряко — в съответствие с буква в) от посочената алинея. Тези ресурси се използват в полза на съответната държава членка.

Член 6

Трети държави, асоциирани към Програмата

Програмата е отворена за участието на следните трети държави:

- а) членки на Европейската асоциация за свободна търговия (ЕАСТ), които са членки на ЕИП — в съответствие с условията, определени в Споразумението за Европейско икономическо пространство;
- б) присъединяващи се държави, държави кандидатки и държави потенциални кандидатки — в съответствие с общите принципи и условия за участието на тези държави в програми на Съюза, установени в съответните рамкови споразумения и решения на Съвета за асоцииране или в подобни споразумения, и в съответствие със специалните условия, определени в споразуменията между Съюза и тези държави;
- в) държави в рамките на Европейската политика за съседство, в съответствие с общите принципи и условия за участието на тези държави в програми на Съюза, установени в съответните рамкови споразумения и решения на Съвета за асоцииране или в подобни споразумения, и в съответствие със специалните условия, определени в споразуменията между Съюза и тези държави;

- г) други трети държави, в съответствие с условията, определени в специално споразумение относно участието на третата държава в която и да е програма на Съюза, при условие че споразумението:
- i) гарантира справедлив баланс по отношение на приноса и ползите за третата държава, участваща в програмите на Съюза;
 - ii) определя условията за участие в програмите, включително изчисляването на финансовия принос за индивидуални програми, и административните разходи по програмите;
 - iii) не предоставя на третата държава правомощия за вземане на решения **по отношение на** Програмата на Съюза;
 - iv) гарантира правата на Съюза да осигурява добро финансово управление и да защитава своите финансови интереси.

Приносът, посочен в първа алинея, буква г), подточка ii), представлява целеви приходи в съответствие с член 21, параграф 5 от Финансовия регламент.

Член 7

Изпълнение и форми на финансиране от Съюза

1. Програмата се изпълнява при пряко управление в съответствие с Финансовия регламент или при непряко управление от органите, определени в член 62, параграф 1, първа алинея, буква в) от него.
2. Програмата може да осигурява финансиране чрез всяка една от формите, предвидени във Финансовия регламент.
3. Вноските за взаимен застрахователен механизъм могат да покрият риска, свързан с възстановяването на средства, дължими от получателя, и се считат за достатъчна гаранция съгласно Финансовия регламент. Прилагат се разпоредбите на член 37, параграф 7 от Регламент (ЕС) .../...⁺.

⁺ ОВ: попълнете в основната част на текста номера на регламента, съдържащ се в док. 7064/20 (2018/0224).

Член 8
Видове действия

Действията, допринасящи за постигането на специфична цел, определена в член 3, могат да получат финансиране съгласно настоящия регламент. По-специално допустими за финансиране са **следните** дейности:

- а) повишаване на осведомеността и разпространение на информация с цел подобряване на познанията за политиките и правото на Съюза, включително материалното и процесуалното право, за инструментите за съдебно сътрудничество, съответната съдебна практика на Съда на Европейския съюз, сравнителното право и европейските и международните стандарти, включително с цел подобряване на разбирането на взаимодействието между различните области на правото;
- б) взаимно обучение и обмен на добри практики между заинтересованите страни с цел подобряване на познанията и взаимното разбиране на гражданското и наказателното право и правните и съдебните системи на държавите членки, включително принципите на правовата държава и достъпа до правосъдие, както и с цел засилване на взаимното доверие;
- в) дейности по анализ и мониторинг с цел подобряване на познанията и разбирането относно потенциалните пречки пред безпроблемното функциониране на европейското пространство на правосъдие и с цел подобряване на прилагането на правото и политиките на Съюза в държавите членки, като дейности, включващи събирането на данни и статистическа информация; разработването на общи методи и — когато е целесъобразно — на показатели или на ориентири за сравнение; проучвания, научни изследвания, анализи и допитвания; оценки; оценка на въздействието; и разработване и публикуване на насоки, доклади и образователни материали;

- г) обучение на имащите отношение заинтересовани страни с цел подобряване на познанията им за правото и политиките на Съюза, включително материалното и процесуалното право, основните права, използването на инструментите за съдебно сътрудничество на Съюза, съответната съдебна практика на Съда на Европейския съюз, правния език и сравнителното право;
- д) разработване и поддръжка на инструменти за информационни и комуникационни технологии (ИКТ), както и на инструменти за електронно правосъдие, като се вземат предвид неприкосновеността на личния живот и защитата на данните, с цел подобряване на ефикасността на съдебните системи и сътрудничеството между тях посредством ИКТ, включително на трансграничната оперативна съвместимост на системите и приложенията;
- е) развиване на капацитета на ключови мрежи на европейско равнище и европейски съдебни мрежи, включително мрежи, създадени съгласно правото на Съюза, за да се гарантира ефективното прилагане и изпълнение на правото на Съюза, да се насърчават и доразвиват правото, ценностите, целите на политиката и стратегиите на Съюза в областите, обхванати от Програмата;
- ж) подкрепа за организациите на гражданското общество и заинтересованите страни с нестопанска цел, които работят в обхванатите от Програмата области, с цел увеличаване на капацитета им за реагиране и застъпнически дейности, както и с цел гарантиране на подходящ достъп на всички граждани до техните услуги, дейности по предоставяне на съвети и дейности за подкрепа, като по този начин се допринася и за укрепването на демокрацията, принципите на правовата държава и основните права;
- з) увеличаване на познанията относно Програмата и на разпространението, потенциала за пренос и прозрачността на резултатите от нея, както и насърчаване на работата с граждани, включително чрез организиране на дискуссионни форуми за заинтересовани страни.

Глава II

Безвъзмездни средства

Член 9

Безвъзмездни средства

1. Безвъзмездните средства по Програмата се отпускат и управляват в съответствие с дял VIII от Финансовия регламент.
2. Членовете на комисията за оценка могат да бъдат външни експерти.

Член 10

Кумулативно и алтернативно финансиране

1. За действие, за което е предоставено финансиране по Програмата, може да бъде предоставено финансиране и по друга програма на Съюза, включително фондове при споделено управление, при условие че финансирането не обхваща едни и същи разходи. Правилата на съответната програма на Съюза се прилагат за съответстващото финансиране на действието. Кумулативното финансиране не надвишава общия размер на допустимите разходи за действието. Подкрепата от различните програми на Съюза може да се изчисли пропорционално в съответствие с документите, определящи условията за подкрепата.

2. Действията, получили знака „Печат за високи постижения“ по Програмата, могат да получават подкрепа от Европейския фонд за регионално развитие или Европейския социален фонд плюс в съответствие с член 73, параграф 4 от Регламента за общоприложимите разпоредби за периода 2021—2027 г., ако отговарят на следните кумулативни условия:
- а) били са оценени в рамките на покана за представяне на предложения по Програмата;
 - б) отговарят на минималните изисквания за качество на тази покана за представяне на предложения;
 - в) не могат да бъдат финансирани по тази покана за представяне на предложения поради бюджетни ограничения.

Член 11

Отговарящи на критериите за допустимост субекти

1. В допълнение към критериите, определени в член 197 от Финансовия регламент, се прилагат и критериите за допустимост, определени в параграфи 2 и 3 от настоящия член.
2. За отговарящи на критериите за допустимост се считат следните субекти:
- а) всички правни субекти, установени в:
 - i) държава членка или отвъдморска страна или територия, свързана с нея;
 - ii) трета държава, асоциирана към Програмата;
 - б) всички правни субекти, учредени съгласно правото на Съюза, или международни организации.

3. По Програмата се оказва подкрепа във връзка с разходите на EJTN, свързани с нейната постоянна работна програма, и всички безвъзмездни средства за оперативни разходи за тази цел се отпускат без покана за представяне на предложения в съответствие с Финансовия регламент.

Глава III

Програмиране, мониторинг, оценка и контрол

Член 12

Работна програма

1. Програмата се изпълнява чрез работните програми, посочени в член 110 от Финансовия регламент.
2. Работната програма се приема от Комисията чрез акт за изпълнение. Този акт за изпълнение се приема в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 18.

Член 13

Мониторинг и докладване

Показателите във връзка с докладването относно напредъка на Програмата към постигане на общата и специфичните цели, определени в член 3, се съдържат в приложение II.

За да се гарантира ефикасната оценка на напредъка на Програмата към постигане на нейните цели, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 15 за изменение на приложение II по отношение на показателите, когато прецени за необходимо, както и за допълване на настоящия регламент с разпоредби за създаването на рамка за мониторинг и оценка.

Системата за докладване във връзка с качеството на изпълнението осигурява ефикасното, ефективно и навременно събиране на данни за целите на мониторинга на изпълнението и резултатите от Програмата.

За тази цел на получателите на средства от Съюза и, когато е целесъобразно — на държавите членки се налагат пропорционални изисквания за докладване.

Комисията докладва ежегодно на Европейския парламент и на Съвета относно изпълнението на Програмата, в рамките на съществуващите механизми за докладване, по-специално Информационното табло на ЕС в областта на правосъдието. По-специално Комисията докладва относно използването на средствата, разпределени за всяка специфична цел. В доклада се посочват видовете действия, които са получили финансиране, включително действията, свързани с насърчаването на равенството между половете. Въз основа на посочения доклад Европейският парламент може да отправя препоръки. Комисията надлежно взема предвид тези препоръки.

Член 14

Оценка

1. Извършват се навременни оценки на Програмата с цел използване на резултатите от тях в процеса на вземане на решения.

2. Комисията извършва междинна оценка на Програмата, след като за изпълнението на Програмата се събере достатъчно информация, но не по-късно от четири години след започване на нейното изпълнение.
3. Комисията извършва окончателна оценка на Програмата в края на изпълнението ѝ, но не по-късно от четири години след края на периода, посочен в член 1.
4. Комисията представя заключенията от оценките, заедно със своите наблюдения, на Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите.

Член 15

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.
2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 13, се предоставя на Комисията до 31 декември 2027 г.
3. Делегирането на правомощия, посочено в член 13, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. Оттеглянето поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество.
5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.
6. Делегиран акт, приет съгласно член 13, влиза в сила, ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и на Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Посоченият срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 16

Защита на финансовите интереси на Съюза

Когато трета държава участва в Програмата въз основа на решение, прието съгласно международно споразумение, или въз основа на друг правен инструмент, третата държава предоставя правата и достъпа, необходими на отговорния разпоредител с бюджетни кредити, OLAF и Сметната палата, за да упражняват в пълна степен съответните си правомощия. По отношение на OLAF тези права включват правото да се извършват разследвания, включително проверки и инспекции на място, предвидено в Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013.

Глава IV

Преходни и заключителни разпоредби

Член 17

Информационни и комуникационни дейности и публичност

Получателите на финансиране от Съюза посочват произхода на средствата и осигуряват видимост на финансирането от Съюза, по-специално когато популяризират действията и резултатите от тях, като предоставят последователна, ефективна и пропорционална целева информация на различни видове публика, включително на медиите и обществеността.

Комисията осъществява информационни и комуникационни дейности във връзка с Програмата, на действията, предприети по Програмата, и на получените резултати.

Финансовите ресурси, разпределени по Програмата, допринасят също така за корпоративната комуникация по политическите приоритети на Съюза, доколкото тези приоритети са свързани с целите, посочени в член 3.

Член 18

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 19

Отмяна

Регламент (ЕС) № 1382/2013 се отменя, считано от 1 януари 2021 г.

Член 20

Преходни разпоредби

1. Настоящият регламент не засяга продължаването или промяната на действията, предприети съгласно Регламент (ЕС) № 1382/2013, който продължава да се прилага за тези действия до тяхното приключване.
2. Финансовият пакет за Програмата може да покрива и разходи за техническа и административна помощ, необходими, за да се гарантира преходът между Програмата и мерките, приети съгласно Регламент (ЕС) № 1382/2013.
3. Ако е необходимо, в бюджета на Съюза могат да се записват бюджетни кредити за поети задължения и след 2027 г. за покриване на разходите, предвидени в член 5, параграф 2, за да се даде възможност за управление на действията, които не са приключили до 31 декември 2027 г.

Член 21
Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила в деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Прилага се от 1 януари 2021 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко в държавите членки в съответствие с Договорите.

Съставено в Брюксел на

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател

ПРИЛОЖЕНИЕ I

В рамките на предвидения за Програмата финансов пакет за всяка специфична цел се разпределят суми, както следва:

- а) 27% за специфичната цел, посочена в член 3, параграф 2, буква а);
 - б) 36% за специфичната цел, посочена в член 3, параграф 2, буква б);
 - в) 27% за специфичната цел, посочена в член 3, параграф 2, буква в);
 - г) 10% за всяка от целите, посочени в член 3, параграф 2.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ II

ПОКАЗАТЕЛИ

Програмата е предмет на мониторинг въз основа на набор от показатели, предназначени за измерване на това до каква степен са били постигнати нейната обща цел и специфични цели, като същевременно се намаляват административната тежест и разходите. За тази цел, като се зачитат правата, свързани с неприкосновеността на личния живот и защитата на данните, ще бъдат събирани данни по следния набор от показатели:

- 1) брой на магистратите и съдебните служители, участвали в дейности по обучение (включително обмен на персонал, учебни посещения, работни срещи и семинари), финансирани по Програмата, включително чрез безвъзмездни средства за оперативни разходи на EJTN;
- 2) брой на организациите на гражданското общество, получили подкрепа по Програмата;
- 3) брой на случаите на обмен на информация в Европейската информационна система за съдимост (ECRIS);
- 4) брой на намерените съответствия в европейския портал за електронно правосъдие / на интернет страници в него, с които се посреща нуждата от информация относно трансгранични граждански и наказателни дела;

- 5) брой на хората по специфична цел, до които е достигнато чрез:
- а) дейности за взаимно обучение и обмен на добри практики;
 - б) дейности, свързани с повишаване на осведомеността и информиране, както и с разпространение на информацията.

Всички отделни данни се разбиват по полов признак, когато това е възможно. В междинната и окончателната оценка на Програмата се обръща специално внимание на всяка специфична цел и се включва перспективата за равенство между половете, като се оценява и въздействието върху равенството между половете.
